

Rottler J.,

Rottler Hedvig,

Darányiné Demeter Magdi,

Grossmann V.

Kedves **Aklub** Olvasó!

Egy évesek vagyunk. 1999 decemberében indítottuk útjára mindenféle újságírói, illetve szerkesztési tapasztalat nélkül ezt a kis lapocskát, belevágva a közepébe. Akkor még nyilvánvalóan nem tudhattuk azt, hogy milyen visszhangja lesz írásainknak, és miképpen reagálnak majd az érintettek, mennyire leszünk "olvasottak", érdekesek.

A bennünk munkálkodó ösztönös közlési vágy, hogy megmutassuk, elmondjuk a "világnak" azt, hogy létezzünk, sok mindent kihozott belőlünk. Ahogy kezembe vettem és átlapoztam az előző számokat, természetesen észrevettem a hiányosságokat egy-egy cikk esetében. Olykor-olykor megmósolyogtató az a buzgalom, az a lelkesedés, mellyel megírtuk "műveinket". Ami viszont egyik írásból sem hiányzik, az az őszinteség és a nyíltság. Mint minden újságnak, a miénknek is megvan a maga irányvonala, erkölcsi értékei, melyek alapjaiban nem változnak meg. Azt is tudom, hogy nekem mint főszerkesztőnek van jogom kimondani az utolsó szót. De ilyenkor sem felejem el: "A kimondott szó rajtunk uralkodik, a visszatartottnak mi vagyunk urai."

S további nagy szavak helyett engedjék meg, hogy egyszerűen mindenkinek kívánjak szeretetben gazdag karácsonyt és sikeres új évet!

- groszi -

Lapzártá után:

Mivel az általam elképzelt és felépített újság, valamint az ehhez kapcsolódó önálló honlap koncepciója nem egyezik meg az Ulmi Magyar Kultúregyesület vezetőségének elvárásaival, január elsejétől megválok a főszerkesztői poszttól. A továbbiakban nem veszek részt sem az újság szerkesztésében, sem a kiadásában.

Megköszönöm olvasóim figyelmét.

Grossmann Vilmos

R ö v i d h í r e k

Bolhapiac

Végre megszabadulhattunk felesleges, megunt apróságainktól! Legalább is azt hittük. Azonban egymás dolgát megvásároltuk, s így inkább tovább gyarapítottuk az otthoni készleteinket. Nem is baj, így legalább újra megrendezhetjük a kirakodóvásárt, ahol ismét alkudhatunk egymás értékeire, féltett kincseire. S ami a lényeg, ismét együtt lehetünk, eltölthetünk egy kellemes délutánt Székely Terivel, aki "szülőanyja" és megrendezője volt a "bolhapiac"-nak.

Klikkelj ide!

Örömmel értesítjük a számítógéppel és internetkapcsolattal rendelkező olvasóinkat arról, hogy elkészítettük újságunk honlapját, mely a <www.aklub.de> alatt található. Akik megalakították: Pődör Péter, Veress Melinda és Miklós. Köszönet nekik!

Asztalán a "TERI-THEKE"

Mint minden, úgy egyesületünk büféje is fejlődik, változásokon megy keresztül. Azt az áldozatos munkát, amit a "kiszolgáló személyzet" végez, nem hagyhatjuk figyelmen kívül. Ez egy önként vállalt munka, és mindenki tisztában van azzal, hogy mivel jár ez a feladat. Szeretnénk köszönetet mondani azoknak, akik eddig közreműködtek ebben, és azoknak is, akik a jövőben vállalják tagjaink, valamint meghívott vendégeink kiszolgálását.

"Mit üzen a rádió?"

Mit üzen nekünk Darányiné Demeter Magdi magyar nyelvű adásában a Radio Free FM 102,6 MHz-es frekvenciáján szombatonként 9 órától? Aki rendszeresen hallgatja az adásokat, az meggyőződhetett már arról, hogy igen érdekesen és színvonalasan szerkeszti meg műsorait Magdi, segítőtársaival: férjével, Darányi Pállal és fiával, Ádámmal, akik technikai szakértelmükkel biztosítják a hanganyag szalagra vitelét, illetve a vágást. Szombat reggelenként, amikor még (tiszteltet a kivételnek) az ágyban heverészve szüresöljük a kávé, Magdi már a stúdióban van, s az éter hullámain terjeszti magyar kultúránkat az itt élő honfitársainknak.

Magyar népdalok csendülnek fel régi korokra emlékeztető. Gyerekeknek, felnőtteknek szóló versek, történetek, mesék hangzanak el. S a riportokban ismert művészek, előadók, történészek, kutatók és természetesen egyesületi tagjaink beszélnek magukról, munkájukról. Én úgy gondolom, joggal lehetünk büszkéek magyar nyelvű rádiókra, s nemcsak ezért, mert Németországban tudomásunk szerint nincs más-

hol, hanem egyszerűen azért is, mert a miénk.

Ajándék

Termünk falaira a "nagytakarítás" óta egyre színesebb, értékesebb alkotások kerülnek fel eredetiben, reprodukcióban, illetve fénykép formájában. A Farkas házaspár legutóbb hat bekeretezett képet ajándékozott egyesületünknek, mégpedig Feszty Károly A magyarok bejövetele (ismertebb nevén a Feszty-körkép) sorozatából. Nagyon szépen köszönjük!

A kínai gyógyászat rejtelmerei

címmel előadást tartott egyesületünkben

Dr. Marion Andrea Lutz belgyógyász.

A nagyszámú közönség előtt egy rendkívül érdekes világ nyílt ki, amelyről eddig csak halvány és egy kicsit misztikus képünk volt.

Kézbe vehettük például azokat a speciális tűket, melyeket az akupunktúra kezelésnél használnak, sőt tagtársaink merészebbike még meg is kérte a doktornőt, hogy migrénes fejfájását ott a helyszínen kezelje. Furcsa volt látni kincstárnokunkat, aki a pulpituson ült nyugodtan, a fülében tűkkel. Ezen a sikeres estén felbuzdulva a program szervezői további, az egészség megőrzésére irányuló előadásokat is terveznek.

Portré

Grossmann Vili
főszerkesztő

A főszerkesztő úr meghívta munkatársait és barátait az egyesületi újság egy éves fennállásának alkalmából egy születésnap ebédre, ami – stílusosan – kacsa leves és sült kacska volt. Itt merült fel az ötlet, hogy a Portré című sorozatban most magát a főszerkesztőt, Grossmann Vilmost mutassuk be. A jelenlévők lehetőséget kaptak, hogy kérdéseket tegyenek fel Vilinek. Íme, az eredmény!

Rottler Zoltán: Hol és mikor születettél?

- 1963. november 28-án Mohácson.

Rottlerné Hábori Edit: Hogyan veszed fel a kapcsolatot az előadókcal, akiket meghívsz az egyesületbe?

- Egyszerűen felhívom őket telefonon, és ha a mi lehetőségeinkhez mérten is vállalják a "fellépést", akkor sínen van a dolog. Egyébként akiket meghívok, legyen híres avagy "ismeretlen" személyről szó, nem a honoráriumért jönnek el hozzánk.

Grossmann Áron: Miért nem eszel kacsát?

- Beugratós kérdés. Én mint főszerkesztő nem eszem meg a kacsát, de másokkal időnként megettem. Különben vegetáriánus vagyok.

Baczur Magdi: Van-e honvágyad?

- Igazán nincs, hisz bármikor hazamehetek, tárva-nyitva a határ.

Darányiné Demeter Magdi.: Mit jelent számodra magyarnak lenni?

- Most ne várjon senki tőlem melldöngető frázisokat, mert azokat ki nem állhatom. Egyszerűen szeretek magyarul beszélni, gondolkodni, magyarul érezni. Nekem természetes dolog az, hogy magyar vagyok.

Dembinszky Csilla: Tudod-e és milyen mértékben akceptálni azokat, akik más véleményen vannak?

- Ha most vicces akarnék lenni, akkor azt mondanám, hogy nekem mindig más a véleményem, de azzal sem értek egyet. Mivel én úgy gondolom, hogy semmi sem állandó, s így a "vélemény" sem, ezért nem is ezt tar-

tom fontosnak, hanem azt, hogy őszinte-e az az ember, aki kinyilatkoztat egy gondolatot, vagy hátsó szándékkal próbál-e manipulálni. Van egy tulajdonságom: mindenkire őszinte vagyok, és mindig magamat adom. Erre csak kétféle reakció lehet. Vagy őszinte lesz velem szemben a másik fél is, s akkor nyert ügyünk van, vagy elkezd halandzsázní, mellébeszélni, akkor őt elkerülöm.

Kiss Ludwig: Mit tudsz tenni az újságon keresztül azért, hogy az egyesületet még több ember látogassa?

- Talán megpróbálhatnám az újságot kevésbé érdekes cikkekkal, riportokkal kitölteni, így a kedves olvasó nem az újság oldalait bújné, hanem az egyesületet látogatná gyakrabban.

Pödör Péter: Hogyan képezel az egyesület és **AKLUB** jövőjét az elkövetkező 10 évben?

- Vicces egy kérdés, azt meg kell hagynom! Hisz manapság annyira felgyorsult a világunk, hogy arra sem mernék vállalkozni, hogy elképzeljem, mi lesz a holnapi napon. No de félre a tréfával, megválaszolom ezt is. Véleményem szerint az Ülmi Magyar Kultúregyesület és **AKLUB** is addig fog működni, megjelenni (s teljesen mindegy, hogy tíz évre vagy száz évre tervezzünk), amíg fontos lesz számunkra az, hogy magyarul beszéljünk, illetve olvassunk. A másik dolog pedig, hogy képesek leszünk-e a jövőben is együtt tolni a szekeret, erdélyi, vajdasági és magyarországi magyarok. Akkor: "Unokáink is látni fogják".

Dembinszky Tamás: Mennyire gondolkodol hosszú távon, mennyire vagy kitartó az egyesület, illetve az újság szerkesztésében?

- Az egészet addig csinálom, amíg kedvem tartja. No persze ez az úgynevezett "kedvem" sem tőlem függ mindig, hisz közösségi munkát végzek ebben az egyesületben, és erősen befolyásolja ezt a "kedvem"-hangulatot az a társaság, amelyért teszem mindezt. Tehát kétfőn áll a vásár. Elvárásaim azért vannak az emberekkel szemben, ez nem vitás, de ezek nem irredálisak. Inkább abból adódik a probléma, hogy az átlagnál gyorsabban reagálok le a dolgokat, és gyorsabban oldom meg a feladatokat, s már a következő után nézek, miközben a többiek még az elsővel sem végeztek. De, hogy a kérdésre egyértelmű feleljek, azt kell mondanom, hogy amíg szükség van rám, addig maradok, egy perccel sem tovább.

Vili dolgozik, két gyereke van, mégis képes rengeteg időt szakítani az egyesület dolgaira, **AKLUB**-ra. Akik közelebbről ismerik, azok tudják, hogyan lehetséges ez. Most mindenkinek elárulom a titkot: a feleségre, Zia az, aki a háttérben szerényen meghúzódik, Vilit mindenben támogatja, hol noszogatja, hol csitogatja, legvadabb ötleteit megvalósítja, a meghívott előadókat vendégül látja amellett, hogy egy négy fős család mindennapos gondjainak megoldása is rá vár. Jelszava: "Ez nem lehet probléma!". Meddig tart neki 5 kacsát megsütni, vagy éppen, ha a szükség – és Vili – úgy hozza, tonnaszármra süteményt készíteni? S mindezt mosolygva, jó hangulattal teszi.

Vili portréja nem lenne teljes "jobbik fele" megemléktése nélkül. Grossmann-team, minden jót, csak így tovább!

Tisztelt Olvasó, kedves Tagtársaim!

Egy korábbi írásomban úgy jellemeztem az Ulmi Magyar Kultúregyesülettel való kapcsolatomat, hogy ez "határkő" volt az életemben. Igen, szinte házasságot kötöttem vele, hisz szabadidőm nagy részét itt töltöm feleségemmel együtt.

Engedjék meg, hogy **AKLUS** ezen oldalán köszönjem meg feleségemnek és családom minden tagjának, hogy képesek velem azonosulva minden segítséget megadni, hogy teljes emberként dolgozhassak egyesületünk érdekében.

Elnöki megbízatásom szinte pár hónapos csak, mégis úgy érzem, mintha évek teltek volna el, hisz az események olyan dúsak és felgyorsultak, mely számomra azt jelenti, sokan és együtt vagyunk. Vezetőségünk minden tagja keményen kiveszi részét a munkálatokból, így hétvégi programjaink oly gazdagok, hogy sok esetben nehéz eldöntenünk, melyiket válasszuk a sok közül.

Visszatekintésül néhány programot említenék, melyre bizonyára Önök is szívesen emlékeznek vissza:

Januárban "Biztos siker a csiki-csuki" címmel Grossmann Vili házi malombajnokságot rendezett.

Februárban hagyományos farsangi bálunkra került sor, és megtekinthettük Bágyi Ferenc természetfotós kiállítását.

Márciusban millenniumi sorozatunk keretében Darányiné Demeter Magdi irodalmi összeállításával emlékeztünk az 1848-as szabadságharcra.

Áprilisban Eperjes Károly színművészt láttuk vendégül, valamint Jurenák Gabriella és Jurenák János századfordulós kávéházi hangulatot teremtettek zenéjükkel egyesületünkben. A vasárnapi jóga-délutánokért Kiss Ludwignak mondhatunk köszönetet.

Májusban Bosnyák Mihály grafikusművész kiállítását nyitottuk meg.

Júniusi Táncház "Suttyomban" című műsorunk, melyet ősi magyar zenét kutató fiatalok mutatnak be, sok látogatót vonzott.

Szeptemberben tovább folytatódott millenniumi

sorozatunk: Wenczel György festőművész ajándékát, az István és Gizella című festményt vehettük át ünnepélyes keretek között, valamint dr. Timaru-Kast Sándor vezetésével ismerkedtünk az ősi magyar-kelta kapcsolatokkal. Mácsai Pál színművész Örkény Istvánt idéző irodalmi estjére még sokáig emlékezni fogunk.

Októberi kiállításunk Weintrager Adolf festményeit mutatta be. Ebben a hónapban Dr. Szakály Sándor történész, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum főigazgatója tartott előadást a II. világháborúról. A költészet iránt érdeklők Dráfi Mátyás színművész rendhagyó irodalomórán vehettek részt.

Novemberben Chinesische Heilkunde címmel Marion Andrea Lutz doktornő tartott előadást, melynek folytatását érdeklődéssel várjuk. Vendégünk volt még Révész László régész, aki honfoglalás kori történelmünkről beszélt. Egyesületünk Csefalvay Alois fotókiállításának adott helyet ebben a hónapban.

Decemberre a gyerekeknek Mikulás-délután, a felnőtteknek Mikulás-bált tervezünk.

A továbbiakban szeretném **AKLUS** című újságunkat méltatni, a figyelmükbe ajánlani, szerkesztőjének, Grossmann Vilinek megköszönni odaadót, kitartó munkáját, s egyben természetesen annak a csapatnak is, mely az újság megjelenését lehetővé teszi.

A Radio Free FM 102,6 MHz-es frekvenciáján jelentkező adásunk minden alkalommal oly gazdagon ajándékoz meg bennünket, melyet a legmegkülönböztetettebb tisztelettel és csodálattal értékelek, és kívánom Darányiné Demeter Magdinak, hogy e "féltve őrzött gyermekünket" továbbra is ily nagy szeretettel és gondnal ápolgassa, dédelgesse!

A 2000. év vége felé közeledünk, mely év kiróta ránk bőven problémáit, mégis, az akadályokat véve és helyükre téve, talán zökkenőmentesen tudunk a jövő évben tovább haladni, együtt dolgozni és természetesen szórakozni.

Megragadom az alkalmat, és itt kívánok minden kedves tagtársunknak, olvasónknak, valamint szép magyar kultúránk ápolóinak boldog karácsonyt és sikerekben gazdag, békés új esztendőt!

- Dembinszky Tamás -

Képvatás

Egyesületünkben ez év szeptemberében millenniumi sorozatot kezdtünk, melynek keretén belül látogatóink és klubtársaink szülőhazánk, Magyarország ezeréves fennállásának kapcsán különböző kulturális rendezvényeken vehetnek részt.

Évadnyitó műsorunkban szeptember 23-án Wenczel György Ausztriában élő szobrász- és festőművész ünnepélyes keretek között egyesületünknek ajándékozta Gizella és Szt. István király megfestett portréját. Egyedileg, belső termünk boltíves formájához alakítva készült a kép, mely nemcsak az ezeréves évforduló miatt aktuális, hanem remekül szemlélteti a bajor Gizella és a magyar István király házasságkötése révén a német - magyar kapcsolatot is.

Géza nagyfejedelem és Sarolta fia István, akit eredetileg Vajknak hívtak, 970 körül született. Apja őt jelölte ki utódjának, ezért keresztény hitben neveltette, 994-ben megkereszteltette, egy évre rá feleségül kérte számára Gizella bajor hercegnőt (II. Henrik bajor herceg leányát). Gizella 980 körül született. Fiatalon kolostorba akart vonulni, de Adalbert prágai püspök tanácsára István herceg felesége lett. 996-ban Scheyer várában tartották meg menyegzőjüket. A házasságkötés után az ifjú asszonyt bajor lovagok és papok kísérték Magyarországra. 997-ben Géza halála után István vette át az uralmat. Az ellene fellázadt Koppányt német lovagok segítségével Veszprémnél leverte, s ezzel megkezdődött a magyarság tömeges áttérése a keresztény hitre. II. Szilveszter pápa Asztrik pécsváradí apát útján koronát küldött érdemei elismeréseként Istvánnak, akit 1000. december 25-én (mások szerint 1001. január 1-én) Esztergomban királlyá koronáztak.

„Vedd át a királyi méltóság gyűrűjét, és ezáltal tekintsd magad az igaz hittel eljegyezve, mert amint ma fejévé és fejedelemmé rendeltetsz az országnak és népnek, úgy leszel építője és megszilárdítója a kereszténységnek és a keresztény hitnek, hogy munkában boldog s hitben gazdagodva a királyok királyával dicséртessél.” (Korabeli koronázási szertartáskönyvből.)

Újságunkon keresztül is szeretnénk Wenczel Györgynek megköszönni nagylelkű ajándékát, mely mindannyiunk gyönyörködtetésére szolgál.

Megemlékezés

2000 őszén nagy veszteség érte a magyar zenei életet, két kiváló zeneszerzőnk és karmesterünk is meghalt: Farkas Ferenc és Pődör Béla. Rájuk emlékezünk munkatársaik és tanítványaik szavaival.

Ismét felcsendül a harangszó, mely egy kedves kollégánk és pályatársunk Pődör Béla karnagy végső útjára hív. Pődör Béla 1923. április 7-én született Rábakecölön. Zenei tehetségére már korán felfigyelt Werner Alajos, a Szombathelyi Premontrei Gimnázium karnagya. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Siklós Albert és Harmath Artúr növendéke az egyházzenei, Vásárhelyi Zoltáné a karvezetés szakon. Amikor Vásárhelyi Zoltánt megbízták a Honvéd Férfikar vezetésével, a főiskoláról a négy leghetesebb karvezetőt hozta magával, köztük volt Pődör Béla is, aki később a kórus vezető karnagya lett. Szakmai útját dicséretes és jutalmak, kitüntetések és művészeti díjak sorozata kísérte, pedig abban a korszakban az egyházzenei végzettség nem volt jó ajánlólevél.

Mai szemmel nézve szinte hihetetlen, hogy, bár nem tartozott a politikailag támogatandó rétegbe, mégis számos katonai kitüntetés mellett a polgári zenei élet is milyen nagyra értékelte képességeit. 1973-ban SZOT Művészeti Díjat, 1977-ben Liszt Ferenc-díjat, 1981-ben a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze kitüntetését kapta meg.

Számos amatőr kórust is vezetett, legtovább az ÉDOSZ férfikarát. Közvetlen munkatársainak elsősorban a biztos kezű, a műveket mindig kotta nélkül vezénylő, érzékeny lelkű művész volt, akinek a vezénylési és kartechnikáját messze mások tudása fölé helyezték. Nyugdíjba vonulásától kezdve zeneszerzői tevékenységének szentelte életét. Korábban is számos sikeres művet írt, de immár senki és semmi nem tarthatta vissza, attól, hogy választott hivatásának, az egyházi zene ápolásának szentelje tehetségét. Magyar Miséjét a Honvéd Férfikar mutatta be, de számos más énekkar részére is komponált egyházi ihletű műveket.

A Zsoltárok Könyvéből választott idézettel vett búcsút Pődör Bélától egyik tanítványa: "Még ha a halál árnyékának völgyében járok is, nem félek ... mert Te velem vagy."

Farkas Ferenc zeneszerző haláláról.

Alig három hónapja, hogy budai lakásában felkerestem a tanár urat azzal a céllal, hogy mint annak idején Mannheimban (amikor a 80.- és 90-ik születése napját ünnepeltük), most egy ulmi szerzői est műsorát beszéljük meg.

Bizony régi robusztus egészségére előrehaladott kora rányomta a bélyegét az utolsó években. Szellemi frissesége, hihetetlen emlékezte azonban csodálatot keltett mindenkiben, aki valamilyen formában kapcsolatban állott vele. Naponta fogta meg tollát, hogy gondolatait, zenébe foglalt credoját az utókor számára kottapapírra vesse. Kérdésemre, hogy részt venne-e személyesen – mint annak idején Mannheimban – ezen a születésnapon koncerten, gyenge hangon, de mégis frissen válaszolta: "Ha fiam, András mellettem van, örömmel".

Nos, az Úr másként döntött: október 10-én magához szólította hatalmas mennyei kórusába.

Farkas Ferenc 1905. december 15-én Nagykanizsán született. Zenei tanulmányait Budapesten Weiner Leónál és Siklós Albertnél kezdte meg. Később Rómában Ottorino Respighi növendéke volt, majd visszatérve magyar hazájába tanár lett Kolozsváron, igazgató a székesfehérvári konzervatóriumban. 1949-ben professzori címet kapott a budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémia zeneszerzői tanszakán. Növendékei közül számosan (például Ligeti György, Kurtág György, Szokolay Sándor) európai hírnevet szereztek.

Farkas Ferenc azokhoz a kiváló zeneszerzőkhöz és pedagógusokhoz tartozik, akik hosszú évtizedeken keresztül tanították és zenéjükkel nevelték az új nemzedék szorgalmas és tehetséges muzsikusait.

Műveiben érezhető a magyar népzene nemzeti tulajdonságához való kötöttsége.

Mint nagy elődei és példaképei, Kodály Zoltán és Bartók Béla, igyekezett a népzene forrásaiból meríteni és azt egybeolvasztó képességével a magyar zeneirodalom gazdagítására fordítani.

Október 10-e óta megváltozott egy és más. A tervezett születésnap szerzői estből – sajnos – emlékkoncert lesz. Személyes varázsa, emléke, mondanivalója szívünkben tovább él.

Marton György

Mifelénk úgy mondják, ha valakit megcsókol a múzsa, az rögtön versírásba kezd. Nálunk, egyesületi berkekben ez egy kicsit másként néz ki, mert a múzsa mellé kell még valaki, aki a poétákat finoman ösztökéli vagy, ne adj' Isten, rugdossa is. Tehát, kedves műélvező, ezen az oldalon mátol olyan írásokat olvashat, melyek egyesületünk tagjainak tollából származnak. S ha önnek is kedve szottyán rá, hogy saját alkotásait a nyilvánosság elé tárja, csak bátran küldje el nekünk.

Nummer I.

...ma egész nap gyötört a láz,
s én suttogva hiába hívtam azt,
ami elveszett.

...a pára súlyos függönyén át
bámultam a nyirkos házfalakat.

...aztán törtem-zúztam
és a vérző üvegtáblák mögött,
a közeli kertek magányában
ölelkező testek sóhajára gondoltam.

Nummer II.

...amikor álomba ringatott a bánat,
még hallottam,
ahogy a falevelek tapsolnak az alkonyati
szélben.

Különös volt.

...aztán lehullottak lágyan a parti magányba.

Letérdeltem.

...hűvös nyári estén, vártalak ott én.

Ulysses

Karácsonyi gondolatok 2000-ben

Ez év karácsonya nem "akármilyen" évforduló! Ha a keresztény időszámítást komolyan vesszük, akkor ez év karácsonyán éppen Jézus 2000. születésnapját kell ünnepelnünk! Hogy ezt sokan elfelejtik, azzal magyarázható, hogy már tavaly világszerte "ezredfordulót" ünnepeltek az emberek, és ez már karácsonyra is így hatott ki, mintha 1999-ben lett volna a "nagy jubileum", Jézus születésének 2000. évfordulója.

Ezzel a téves ünnepléssel szemben fontosnak tartom, hogy idén karácsonykor emlékezzünk a "jubileumra", és ünnepeljünk örömmel és hálával a szívünkben. Nyilván nem az évszám a legfontosabb! (Talán téves is a "keresztény naptár" Jézus születési évét illetően.) A legfontosabb ok az ünneplésre maga a tény, hogy Isten elküldte a FIÁT ebbe az emberi világba. Ezt kell ünnepelnünk. Ez maga a csoda, a valódi karácsonyi ajándék!

A történelem folyamán eköré a keresztény ünnep köré is egy színes, hangulatos és emberi ajándékoktól áthatott burkot vont a világ. Mit ünnepelünk "szentestén"? Erre a kérdésre sok gyermek ma így válaszol: a karácsonyfát! Vagy: a télapót, aki ajándékokat hoz! E tévtan ellen évekig küzdöttem német gyülekezetemben, ahol az egykori Szovjetunió területéről hazatért német családok gyermekei másról soha nem hallottak! Jézus születése nem lehet "másodlagos" a karácsonyunk ünneplésekor! Erre a tatalomra különösen figyeljünk, amikor a keresztények jubileumi évében karácsonyt ünnepelünk!

Varga Pál lelkipásztor

PSYCHOANALYSIS CHRISTIANA

Mint a bókos szentek állnak a fülkében
kivülről a szemnek kifaragva szépen,
de befelé, hol a falnak fordul hátok,
csak darabos szikla s durva törés tátog:

ilyen szentek vagyunk mi!

Micsoda ős szirtből vágták ki lelkünket,
hogy bús darabjai még érdesen csüngnek,
érdesen, szennyesen s félig születetlen,
hova nem süt a nap, hova nem fér a szem?

Krisztus urunk, segíts meg!

Hallottunk ájtatos, régi faragókat,
kik mindent egyforma türelemmel róttak,
nem törődve, ki mit lát belőle s mit nem:
tudva, hogy mindent lát gazdájuk, az Isten.

Bár ilyenek lennénk mi!

Úgyis csak az Úr lát mindenki szemével,
s hamit temagadból szégyenkezve nézel,
tudd meg, lelkem, s borzadj, mert szemedén által
az Isten is nézi, az Isten is látja!

Krisztus urunk, segíts meg!

Óh jaj, hova bujhatsz, te magadnak-réme,
amikor magad vagy az Itélő kéme?!
Strucc-mód fur a percek vak főnyéje alá
balga fejünk, – s így ér a félig-kész Halál,

s akkor mivé leszünk mi?

Gyónatlan és vakon, az évek szennyével
löknek egy szemétre a hibás cseréppel,
melynek nincs csörgője, s íze mindörökre
elrontva, mosatlan hull vissza a rögbe.

Krisztus urunk, segíts meg!

Ki farag valaha bennünket egésze,
ha nincs kemény vésőnk, hogy magunkat vésne,
ha nincs kalapácsunk, szüntelenül dülő,
legfájóbb mélyünkbe befűrő fűrő?

Szenvedésre lettünk mi.

Szenvedni annyi, mint diadalt aratni:
Óh hány éles vasnak kell rajtunk faragni,
míg méltók nem leszünk, hogy az Ég királya
beállítson majdan szobros csarnokába.

Krisztus urunk segíts meg!

Előadóest: "A II.világháború időszaka"

"Az a nemzet, amelyik emlékeit veszni hagyja, az a saját síremlékét készíti, és az vesztesége az egész emberiségnek."

(Ipolyi Arnold)

2000. október 14-én **dr. Szakály Sándor** hadtörténész, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum főigazgatója tartott igen érdekes előadást kultúregyesületünkben.

Dr. Szakály Sándor 1955-ben (a Nyilas csillagjegyében) született Törökkoppányban.

– *Hogyan lesz egy ilyen szimpatikus fiatal-emberből hadtörténész, illetve múzeum-igazgató?*

– Végigjártam a "szamárlétrát". 1980-ban végeztem az ELTE-n történelem és könyvtár szakon. 1980. szeptember 1-től vagyok a Hadtörténeti Múzeum munkatársa. Gyakorlatilag közel 20 esztendei munka után értem ezt el.

– *Mi az, amit a legszívesebben csinál?*

– Természetesen legszívesebben a kutatói munkákat végzem, de elsősorban az intézményt kell irányítani. Tárgyalások, levelezés, utazások, programok szervezése, vendégek fogadása is a feladat. Minden nap, mindenki előtt nyitva áll az ajtó. Ezen kívül rengeteg kéréssel és kérdéssel fordulnak hozzánk, a háborús veszteségektől kezdve a kárpótlásokig. Nagyon fontosnak tartom, hogy intézményünk lehetőség szerint elfogadható mennyiségű pénzhez jusson, hogy az emberek a kutatói feladataikat el tudják látni, lehessen a múzeumban gyarapítani a gyűjteményeket, hagyatékokat vásárolni, új kiállításokat rendezni. Emellett szívesen írnék, de erre már igazán nem jut időm. Ezt nem panaszként mondom, hiszen aki elvállal egy ilyen posztot, annak számolnia kell mindezzel.

– *Mi látható a múzeumban?*

– Ez mindig változik, de vannak állandó kiállításaink is. Az egyik az 1848-49-es szabadságharcra kapcsolatos, a másik a magyar királyi honvédség történetét mutatja be. Nemrég rendezték át és egészítették ki kollégáim a hazatért gyűjtemények tárlóit. Szeretnénk szebbé és nagyobbá tenni az

1956-os időszakot ismertető kisebb gyűjteményt. Novemberben nyílik meg legújabb kiállításunk, melynek címe Kard és koszorú. Katonai jelképeinken, katonai jelvényrendszeren keresztül vezetí végig a látogatót 1000 éves múltunkon.

– *Én személyesen nagyon reménykedem, hogy a mai világ szörnyű fegyvereit (kémiai, biológiai és atomfegyvereket) SOHA nem fogják bemutatni.*

– Én is, mint történész és mint ember, abban reménykedem, hogy ezek a fegyverek soha nem kerülnek bevetésre, de talán létre tudnak hozni egyszer egy olyan múzeumot, ahol ezeket megfelelő biztonsági berendezések mellett be lehet mutatni az embereknek.

– *Kik látogatják a Hadtörténeti Múzeumot?*

– Nagyon sok iskola, sok diák keres fel bennünket. Aminek nagyon örülök, hogy az utóbbi években igen megnövekedett a külföldi látogatók, elsősorban a határon túlról érkezett magyar közép és általános iskolások száma. Ezek a gyerekek magukkal vihetik azokat az ismereteket, amiket itt, nálunk megszerezhetnek és összegyűjthetnek.

– *Milyen benyomással távozik Ulmi Magyar Kultúregyesületünkől?*

– Számomra az volt itt a kellemes és jó, hogy vannak emberek, akiket érdekel a magyar múlt. A múlt ismerete nélkül — ezt már nagyon sokszor elmondtuk — nagyon nehéz elképzelni a jövőt. Én úgy vélem, amikor egy történész találkozik a közönséggel, nagyon sok mindenre felhívják a figyelmét, és esetleg impulzusokat adhatnak egy újabb kutatómunkához. Köszönöm szépen a meghívást, és minden jót kívánok önöknek, akik itt próbálják megőrizni magyarságukat, ami, azt hiszem, mindannyiunk számára nagyon fontos.

Szívből kívánok Szakály Sándornak sok sikert hivatásához, további munkáihoz, s minden jót privát életében is!

Nagyon örülök, hogy találkozhattam egy olyan nemesveretű emberrel, aki nagy tudása ellenére közvetlen, természetes, korrekt, aki az életet komolyan veszi, de nem felejt el nevetni sem. Köszönöm.

Darányiné Demeter Magdi

Vajdasági magyarok

A vajdasági magyar egyesület 1996. május 1-én alakult meg Miklós bácsi kertjében. Az egyesületnek 16 alapító tagja volt, és május 6-án be is lett jelentve az egyesületek regiszterébe. Ettől a naptól kezdve egyesületünk taglétszáma folyton gyarapodott. Tagjaink túlnyomó része a Vajdaságból származik, de nem kizárólag. Szívesen felvesszünk bárhonnan származó magyarokat is. Egyesültünk tagjai Ulm, Pforzheim, Karlsruhe, Mannheim és Stuttgart környékéről jönnek. Legfontosabb feladataink közé tartozik többek között kultúránk és irodamunka ápolása. Sajnos nincs még klubhelyiségünk, de kilátásba helyezték a következő két éven belül, hogy kapni fogunk egy megfelelő helyiséget. A tavalyi évben nyújtottunk első ízben anyagi segítséget a szilágyi templom javítására. Az idén pedig jótékonyossági bált szerveztünk a Tiszavirág tamburazenekar tagjaival közösen. E bál-

nak az összebevétele kizárólag a tiszai árvíz károsultjainak jutott. A jövőben is tervezzük ilyen célokra pénzt gyűjteni. Rendezvényeinket több esetben ott rendezzük, ahonnan tagjaink jönnek. Utolsó rendezvényünk, a Katalin-bál Ulmban volt november 25-én. Örülünk neki, mivel nagyon barátságosan fogadtak bennünket, és így első kapcsolatot tudtunk kötni az ott tevékenykedő egyesület elnökségével és tagjaival. Reméljük, hogy hosszú távon együtt fogunk működni úgy kulturális, mint bármilyen rendezvény megszervezésében és megtartásában. Hogy ezt a célt elérjük, több találkozásra van szükség. A vajdasági magyar egyesület nevében békés és áldásban boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk magyar testvéreinknek szerte a világon.

Józsa Zoltán

Mit hozott a Mikulás?

Meglepetést és csomagot annak a negyven gyermeknek, akiket szülei elhoztak az Ulmi Magyar Kultúregyesületben december 9-én megtartott Mikulás-műsorra.

A várakozást az Arató házaspár (ők voltak az esti bál zenészei) könnyítette meg a kicsiknek. Gyermekdalokkal, körjátékokkal múltatták az időt. Az éneklésbe a felnőttek is bekapcsolódtak, az óvodás korból jól ismert Bújj, bújj, zöldágnak senki sem tudott ellenállni. Sorra kerültek a hagyományos mikulásváró dalok is, a Hull a pelyhes... és a Télapó itt van. Ennek viszont a Mikulás nem

tudott ellenállni, s végre belépett a szépen feldíszített terembe kísérőjével, Krampusszal az oldalán. Csomagjait hárman cipelték utána. A népes gyereksereg láttán elégedetten simította végig hófehér szakállát, szeme huncutan csillogott. Mi, akik már régóta ismerjük, tudjuk róla, hogy talán még a gyerekeknél is jobban várta ezt a napot. Egyenként, nevükön szólítva hívta magához a gyerekeket. Mindegyiket megajándékozta egy-egy csomagocskával és sok kedves szóval. Álltak előtte megszeppent aprók, akik inkább anyjukhoz bújtak, a bátrabbak a szemébe is néztek, egy kislány külön készült az alkalomra, s verset mondott neki, egy kisfiú elbeszélgetett vele németül, de így búcsúzott: "Köszönöm szépen!". A kiskamaszok természetesen felöltötték "ez ovisoknak való dolog" arckifejezésüket, de a Mikulás előtt már őszinte mosolyukkal álltak.

Kiüült a nagy kosár, az édességgel töltött zacskók gazdára találtak, a Mikulás szíve pedig tele lett melegséggel, s búcsút intve még annyit mondott: "Jövőre ismét eljövök!"

"Várunk, Mikulás!"

Kiállítás

Október elsején

Weintrager Adolf **fetőművész** kiállítását nyitottuk meg egyesületünkben.

A művész 1927. június 18-án a Pozsony megyei Diószegen született. Jelentős alkotói munkássága mellett komoly művészetpedagógiai tevékenységet is folytatott. Művész magatartását és etikáját, valamint az alkotói világát illetően legközvetlenebbül az alföldi realistákhoz (Nagy István, Koszta József, Tornyai János) kapcsolódik.

Életműve az egyetemes magyar művészetnek is értékes építőköve. Életének hatvanadik évében hunyt el. A kiállítás megnyitója, melyen a művész özvegye, valamint fia és lánya is jelen voltak, "megidézte" a festőt, aki, ha testben már nem is, de szellemében közöttünk volt. Belsősséges, kellemes hangulatú beszélgetés alakult ki a családjával, melynek során

betekintést kaphattunk a művész hétköznapijaiba is, amely által a festő még közelebb került hozzánk. Megcsodáltuk képei sokoldalúságát, technikai tudását, és világában újra otthon éreztük magunkat.

Külön köszönetet mondunk Rutterschmidt Tóni "bácsinak", aki a festő jó barátja volt, és aki nélkül ez a felejthetetlen kiállítás nem kerülhetett volna megrendezésre.

Karácsony

A magyarságot letelepedése óta többféle hatás is érte, melyek együttesen vezettek a magyar karácsonyi szokások kialakulásához. Ilyenek voltak a középkortól kezdve a katolikus egyház szertartásai, karácsonyi énekei, továbbá a szerzetesek és tanítók által ideplántált színjátékszerű mozzanatok, mint a karácsonyi játékok, a jászol-állítás szokása. Ezeknek a századok során népi formaváltozatai alakultak ki. A betlehemes játékok fő jelenete hazánkban a pásztorjáték. A mezőn alvó pásztorokat az angyal keltegeti, és az újszülött Jézushoz küldi. Ezután a pásztorok, néha a napkeleti királyok ajándékot visznek a kisdednek. A pásztorok tudatlanok, de jószívűek, és csekély javaikból szívesen adakoznak. A betlehemezést, mint másféle színjátékos szokásokat is, adománykérő formulák zárják le. A pogány és a keresztény kultúra keveredését példázza az alábbi, Győr-Moson-Sopron megyében, Egyházaskülsőben gyűjtött regölös is.

Szerencsés jó estét adjon Isten! Regösök vagyunk.

Amoda is keletkezik egy sebes patak,
Legeltetem juhaimat, csodaszarvas.
Csodaféle szarvasnak
Ezer ága-boga,
Ezer ága-bogán
Ezer misegyertya
Gyulladván gyulladjék.
Oltatván aludjék.

Ej regő-rejtem,
Regő-regő-regő-rejtem!

Itt is mondanának
Egy szép leányt,
Kinek neve volna,
Német Franciska volna,
Ej regő-rejtem,
Regő-regő-regő-rejtem!

Amoda is mondanának
Egy szép legényt,
Kinek neve volna:
Varga Mihály volna,
Ej, regő-rejtem,
Regő-regő-regő-rejtem!

Regöljük a gazdát,
Vele az asszonyát;
Ej regő-rejtem,
Regő-regő-regő-rejtem!

Sarokban a zacskó,
Tele van százassal;
Fele a gazdádé,
Fele a regösöké,
Ej, regő-rejtem,
Regő-regő-regő-rejtem!

Cserfa a köntösünk,
Zöldfa a bocskorunk,
Tovább is kell menni,
Dohányt is kell venni;
Jó éjszakát!

Írógatunk, levelezgetünk AKLUB postája

Az utóbbi időben sok olvasói levél érkezett szerkesztőségünkbe. Terjedelmük miatt egyszerűen nem tudjuk közölni az összeset, ezért a többinek a következő számokban adunk helyet.

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve közölje. **AKLUB** postája az olvasók fóruma, a közölt levelek tartalmával a szerkesztőség nem feltétlenül ért egyet. A leveleket **AKLUB** honlapján [<www.aklub.de>](http://www.aklub.de) is közöljük, a "Fórum" link alatt.

Kedves Tamás!

Engedd meg, hogy gratuláljak kiadványotokhoz, mely mindig elér engem is! (Köszönet érte!) Ti, ulmiak mindig is példamutató módon csináltátok az egyesületi munkát: **AKLUB** is ezt bizonyítja. Éppen ezért szeretnék egy kicsit "belétek" kapcsolódni, legalább is ami véleményeket illeti az MVSZ-szel kapcsolatban.

Az átolvasott élménybeszámolók után egyértelműen érezni az írók csalódottságát; amolyan "le-forrázott" gondolatok ezek. Teljesen megértem! Azt hiszem, hogy az MVSZ mindannyiunk számára többet jelent vagy legalább is kellene, hogy jelentsen mindannál, amit az elmúlt 10 évben nyújtott. Így vagyok ezzel magam is, aki az első órától kezdve (1991) ott volt, s aki még ma sem hiszi igazán, hogy "csak ennyi volt a sok munka, fáradtság, áldozat?" Én sem éreztem soha igazán, bár az elején még inkább, hogy itt az a fórum alakul, amit mi valahol elképzeltünk. Lehet, hogy ezzel mindenki így van? Nagyon bennem maradt Csoóri Sándor gondolata: "Egyenként nagyszerűek vagyunk, de együtt borzalmasak!"

De – épp én mondom – vegyük vissza egy kicsit keltőiségünket, s tartsunk reális tükroket a dolog előtt. Talán nem is tud olyan jelentőssé válni, mint ahogy éppen azok hiszik, akik igencsak pedáloznak benne, hogy oda feljuthassanak, hogy ott azután fenn lehessenek. (Minek is?) Adva egy demokratikus szervezet, ahová – elvileg – mindenki bejuthat, s mindenki úgy érzi, hogy most s

itt kerül be a nómenklatúrába. Mert bizony ez a vágy a nómenklatúra után nem csitult azóta sem Magyarországon, a Kárpát-medencében sem, de, mi több, örök a nagyvilágban is.

Kicsit olyan ez az MVSZ, mint a pszichológia: mindenki azt hiszi, hogy ért hozzá, hogy illetékes benne. Az ilyen szervezetnek ez a baja is, nem is. Mindenképpen gátló sokszor, és láthatjuk, hogy nagy-nagy vitateret nyújtó.

Helyesebbnek vélem, ha egy kicsit visszacsavarjuk az igényt, s azt mondjuk: az MVSZ legyen olyan szövetség, ahol:

– azért jó lenni, mert szerte a világból névjegyek százait tartogathatjuk itthon, s ha kell, mindent tudunk egy barátot.

– azért jó ott lenni, mert valaki van Budapesten, aki bennünket ismer, itteni magyar munkánkban segít, otthon találkozókat szervez, értünk van és dolgozik. Esetleg akkor hallatja szavát, ha mi szeretnénk hallani.

Ennyi elég is lenne, s ez lehetne az MVSZ. Ezen kell dolgoznunk.

Politizálunk? Nem politizálunk? Ez egy kicsit kevés így. Az Élet nem élhet – még "szent okból" sem – a politikán kívül. Persze politika alatt itt mégiscsak azt értem, ami együttélésünket alakítja, intersperszondilis kapcsolatrendszerünket befolyásolja, társadalmi létünket és tudatunkat nap nap után mozgatja. Nem pedig a média által közvetített, szellemtelen szócséplést, amit ma hajlamosak összetéveszteni a politika klasszikus jellemzőivel. Politikamentesen tehát igazán nem élhetünk, de unalmas is lenne. Tudunk-e olyan kultúráról, mely valahol, keletkezése idején sem volt kapcsolatban a fenti értelemben vett politikával? Tudunk-e ilyen művészi teljesítményről?

Csak azt tudom mondani, hogy szerintem mégiscsak a fentiek igazak, s ha igazak, akkor helyes, ha részt veszünk a "történesekben", s még helyesebb az, ha aktívan, erőnkhez mérten igyekezzünk azokra hatást is gyakorolni. Még akkor is, ha Szisziüphosz élete a sorsunk, s sikereink igencsak szerények. De valahol, valamikor összeáll a kép, s a mérleg sem lehet negatív, ha biztosak vagyunk saját tiszta, jó szándékunkban. Ennyit akartam hozzátenni jelenlegi, kicsit "spleen"-es hangulatotok feljavítására.

Mindenkit szeretettel üdvözlök:

Szutrély Péter

Hirdetések

Az Ulmi Magyar Kultúregyesület asztalán a

Ajánlataink:

- szombat esti vacsorák
- zenés, táncos programok
- családi rendezvények

Legyen a vendégünk!

Érdeklődni lehet a
0731/3 54 79-es illetve a 0731/602 17 92-es
telefonszámon

PROGRAMELŐZETES MALOM

Kedves játékos kedvű gyerekek és felnőttek! 2001 januárjában ismét halmozzuk a malmot! Bizonyára emlékszik még mindenki arra a malompartira, ahol profik és amatőrök ültek le egy-egy asztalhoz, hogy összemérjék erejüket. A nagy csatából akkor Rottler János került ki győztesen. Ő vihette haza és tehetette a vitrin mögé a vándorserleget, hirdelve talán soha el nem múló elsőségét. Információim szerint, a "champion" azóta is rendszeresen tréningezik, különböző taktikákat fundálva ki az ellenfél megfélemlítésére. A revansot kívánók sem alszanak, ők azon tanácskoznak, miképpen dönthetik le trónjáról a "malomkirályt". Én mindenesetre nagy izgalommal várom a következő malompartit. Azért is, mert meg nem erősített forrásokból hallottam, hogy a fogadó-irodák a verseny napján tovább tartanak nyitva, mint általában, és így a későn érkezők is megtehetik tétjeiket a várható eredményekre. Fogadjunk a győztesre!

Társasjáték, kizárólag 9-99 éveseknek.

Február 10-én 19:00 órától egyesületünkben újra alkalom nyílik arra, hogy beroszódásodott agytekervényeinket játékosan, vidám hangulatban, izgalmas fordulókön keresztül megmozgassuk. Mindenkit szeretettel vár a szervező, Rottlerné Hábori Edit.

Figyelem!

Zenés pótszilveszter

Január 13-án 19:00 órától

Vacsora: kaszinószelet,
hólabda

Éjfélkor: füstölthús lencsesalátával

Belépő vacsorával: 20,- DM

Előrendelés a
0731/602 17 92-es telefonszámon

Farsangi bál

Február 24-én 20:00 órától

Zene: Kristály-duó

Vacsora: székelykáposzta,
forgácsfánk

Előrendelés a
0731/602 17 92-es telefonszámon

Mozgásterápia, masszázs

Február 3-án 19:00 órától Physiotherapie címmel előadást tart német nyelven egyesületi nagyterünkben Sabine Österle Physiotherapeut. Fájós hátára, izületi problémáira, balesetből származó sérülésére kaphat gyógyírt, tanácsot. Szeretettel várunk mindenkit!

Pingpong

Márciusban asztalitenisz-bajnokságot rendezünk!

Edzési lehetőség: az egyesületi programban meghirdetett napokon. Nevezni a helyszínen, illetve a 0731 / 602 17 92-es telefonszámon lehet.

AklUB honlapja

<http://www.aklub.de>

Főszerkesztő: Grossmann Vilmos

Tel.: 0731 / 602 17 92; E-mail: vgroszi@yahoo.de

Olvasószerkesztő: Rottler Hedvig

E-mail: hrottler@yahoo.de

Honlap szerkesztő: Veress Miklós

E-mail: MiVeress@debis.com